

TARTUNTATAUTILAIN 16 §:N MUKAINEN PÄÄTÖS PAKOLLISESTA OSALLISTUMISESTA TERVEYSTARKASTUKSEEN

ASIA

Tartuntatautilain 16 §:n nojalla annettava päätös tartuntatautilain 15 §:n pykälän mukaiseen terveystarkastukseen osallistumisen pakollisuudesta useaa henkilöä koskien tartuntataudeista annetun valtioneuvoston asetuksen 1 §:n mukaisen yleisvaarallisen tartuntataudin SARS-CoV-2:n leviämisen ehkäisemiseksi.

ASIAN TAUSTA

Pohjois-Suomen aluehallintovirasto on 26.2.2021 (PSAVI/1769/2021), 31.3.2021 (PSAVI/2876/2021) ja 26.5.2021 (PSAVI/4811/2021) määrännyt tartuntatautilain 15 §:n nojalla Oulun kaupungin, Kuusamon kaupungin ja Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymän järjestämään kaikille alueellaan sijaitsevien rajanylityspaikkojen kautta maahan tuleville henkilöille terveystarkastuksen yleisvaarallisen tartuntatauti SARS-CoV-2:n leviämisen estämiseksi. Määräyksiä edeltävästi terveystarkastuksia on toteutettu tartuntatautilain 14 §:n nojalla.

Aluehallintoviraston arvioinnin mukaan terveystarkastusten järjestäminen rajanylityspaikoista annetun asetuksen (901/2006) Kuusamon (5 §) ja Vartiuksen sekä Oulun, Kuusamon ja Kajaanin (6 §) rajanylityspaikkojen kautta saapuville maahantulijoille on yleisvaarallisen tartuntataudin leviämisen estämiseksi tarpeen.

Päätöksissä annettu määräys terveystarkastusten järjestämiseen on voimassa 1.3.-30.6.2021.

Aluehallintoviraston aiemmin 1.4.2021 tekemällä päätöksellä (PSAVI/2487/2021) maahantulijat on määrätty osallistumaan pakolliseen terveystarkastukseen ajalla 2.4.-31.5.2021.

KUULEMINEN

Kuuleminen olisi saattanut vaarantaa tämän päätöksen tarkoituksen toteutumisen, ja siitä johtuva viivästyminen olisi aiheuttanut huomattavaa haittaa ihmisten terveydelle ja yleiselle turvallisuudelle, minkä vuoksi hallintolain (434/2003) 34 §:n 2 momentin 4 kohdan nojalla asiassa ei ole suoritettu kuulemista.

ALUEHALLINTOVIRASTON RATKAISU JA PERUSTELUT

Määräys

Pohjois-Suomen aluehallintovirasto määrää tartuntatautilain 16 §:n nojalla kaikki lentoliikenteen ja maarajan rajanylityspaikkojen kautta riskimaista Suomeen saapuvat henkilöt osallistumaan välittömästi maahantulon jälkeen Oulun kaupungin, Kuusamon kaupungin tai Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymän järjestämään terveystarkastukseen yleisvaarallisen tartuntataudin SARS-CoV-2:n ja sen herkästi leviävien muunnosten leviämisen ehkäisemiseksi.

Tässä määräyksessä riskimaista saapuvilla henkilöillä tarkoitetaan niitä henkilöitä, jotka ovat 14 vuorokauden sisällä ennen maahantuloa oleskelleet maassa, jonka koronailmaantuvuus on suurempi kuin 25 / 100 000 henkilöä / 14 vrk.

Määräys ei koske 2008 tai sen jälkeen syntyneitä lapsia eikä tavaraliikenteen kuljetus- ja logistiikkahenkilöstöä työtehtävissään.

Määräys on voimassa 1.6.-30.6.2021.

Perustelut

Sovellettavat oikeusohjeet

Perustuslain (731/1999) 2 §:n mukaan julkisen vallan käytön tulee perustua lakiin. Kaikessa julkisessa toiminnassa on noudatettava tarkoin lakia.

Perustuslain 7 §:n mukaan jokaisella on oikeus elämään sekä henkilökohtaiseen vapauteen, koskemattomuuteen ja turvallisuuteen. Ketään ei saa kohdella ihmisarvoa loukkaavasti. Henkilökohtaiseen koskemattomuuteen ei saa puuttua eikä vapautta riistää mielivaltaisesti eikä ilman laissa säädettyä perustetta.

Perustuslain 22 §:n mukaan julkisen vallan on turvattava perusoikeuksien ja ihmisoikeuksien toteutuminen.

Hallintolain (434/2003) 6 §:n mukaan viranomaisen on kohdeltava hallinnossa asioivia tasapuolisesti sekä käytettävä toimivaltaansa yksinomaan lain mukaan hyväksyttäviin tarkoituksiin. Viranomaisen toimien on oltava puolueettomia ja oikeassa suhteessa tavoiteltuun päämäärään nähden. Niiden on suojattava oikeusjärjestyksen perusteella oikeutettuja odotuksia.

Tartuntatautilain 1 §:ssä säädetty lain tarkoitus on ehkäistä tartuntatauteja ja niiden leviämistä sekä niistä ihmisille ja yhteiskunnalle aiheutuvia haittoja.

Tartuntatautilain 6 §:n mukaan kuntien ja kuntayhtymien on ryhdyttävä välittömiin toimiin saatuaan tiedon torjuntatoimia edellyttävän tartuntataudin esiintymisestä tai sellaisen vaarasta toimialueellaan.

Tartuntatautilain 14 §:n mukaan kunnan on järjestettävä yleisiä rokotuksia ja terveystarkastuksia tartuntatautien ehkäisemiseksi. Rokotukseen tai terveystarkastukseen osallistuminen on vapaaehtoista.

Tartuntatautilain 15 §:n 1 momentin mukaan aluehallintovirasto voi määrätä järjestettäväksi toimialueensa jollakin paikkakunnalla tai tietyssä työpaikassa, laitoksessa, kulkuneuvossa tai vastaavassa paikassa oleskeleville terveystarkastuksen, jos tarkastus on yleisvaarallisen tartuntataudin leviämisen estämiseksi tarpeen. Terveystarkastukseen osallistuminen on vapaaehtoista. Saman pykälän 2 momentin mukaan terveystarkastuksen suorittaa lääkäri tai asianmukaisen koulutuksen saanut muu terveydenhuollon ammattihenkilö lääkärin valvonnassa. Tarkastuksen osana voidaan ottaa välttämättömiä näytteitä ja tehdä muu tutkimus, josta ei aiheudu merkittävää haittaa tutkittavalle.

Tartuntatautilain 16 §:n 1 momentin mukaan aluehallintovirasto voi päättää, että 14 ja 15 §:n mukaiseen terveystarkastukseen osallistuminen on pakollista, jos se on yleisvaarallisen tartuntataudin tai yleisvaaralliseksi perustellusti epäillyn tartuntataudin leviämisen ehkäisemiseksi välttämätöntä. Päätös voi kohdistua yksittäiseen tai useaan henkilöön.

Tartuntataudeista annetun valtioneuvoston asetuksen 1 §:n 1 momentin 14 kohdan mukaan SARS, MERS ja muu uuden koronavirustyyppin aiheuttama vaikea infektio on yleisvaarallinen tartuntatauti.

Lausunnot ja selvitykset

Sosiaali- ja terveysministeriön Covid19-epidemian hillinnän hybridistrategian toteuttamiseen julkaistun 26.1.2021 päivitetyn toimintasuunnitelman mukaan uutena potentiaalisesti merkittävänä epidemiologisena uhkatekijänä on ilmennyt SARS-COV-2 virusmuunnoksia. Näistä osa on huolta aiheuttavia muuntovirusmuunnoksia (VOC).

Euroopan tautien valvonnan ja ehkäisyn keskus ECDC on arvioinut 21.1.2021 päivitettyssä riskinarviossa, että uudet huolta aiheuttavat Covid-19 -muunnokset (SARS-CoV-2; VOC 202012/01 tai B.1.1.7, 501 Y.V2 tai B.1.351 ja P.1) leviävät selvästi nopeammin kuin koronaviruksen aiemman alatyypit. Riskinarvion mukaan kahteen virusmuunnokseen on (501 Y.V2, P.1) on liitetty mahdollinen nykyisillä rokotteilla saavutettava heikompi rokotesuoja. Uudet virusmuunnokset voivat yleistyessään aiheuttaa selvästi aiempaa nopeammin leviävän epidemian ja lisääntyneen tapausmäärän johdosta vakavasti vaarantaa terveydenhuoltojärjestelmän kantokyvyn. ECDC:n arviossa 11.5.2021 todetaan, että alun perin Intiassa todettujen virusmuunnosten (B.1.617.1,

B.1.617.2 ja B.1.617.3) vaikutuksia kansanterveydelle Euroopan talousalueen maissa on vielä vaikea täysin arvioida rajallisten tietojen vuoksi. Yksi alun perin Intiassa todettu variantti (B.1.617.2) on lisätty huolta aiheuttavien varianttien (VOC) joukkoon 24.5.2021, koska sen muutoksilla voi olla vaikutuksia tartuttavuuteen ja rokotesuojaan. Iso-Britanniassa sen on todettu aiheuttaneen ulkomaanmatkailuun liittyneitä tartuntoja, jotka ovat edelleen levinneet maan sisällä. Maailman terveysjärjestö (WHO) luokittelee kuitenkin kaikki kolme mainittua Intian varianttia huolestuttavien joukkoon.

Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen tilannekatsauksen (19.5.2021) mukaan muuntuneen koronaviruksen aiheuttamia tapauksia on ilmoitettu yhteensä 6875. Luvussa on mukana neljän todetun huolta aiheuttavan muuntuneen koronaviruksen määrät: 5639 Britannian virusmuunnosta (B.1.1.7), 1194 Etelä-Afrikan virusmuunnosta (B.1.351), 40 Intian virusmuunnosta (B.1.617) ja sen jatkolinjoja ja 2 (kaksi) Brasilian virusmuunnosta (P.1). Muuntuneiden koronavirusten luvut perustuvat tartuntatautirekisteriin ilmoitettuihin tietoihin. Yllä mainittujen VOC-virusmuunnosten lisäksi Suomessa ja muualla maailmassa esiintyy myös muita muuntuneita viruskantoja, joissa olevien mutaatioiden merkitystä viruksen tartuttavuuteen tai rokotesuojaan ei vielä tunneta.

Euroopan tautien valvonnan ja ehkäisyn keskus (ECDC) on suosituksessaan 12.3.2021 (Guidance for COVID-19 quarantine and testing of travellers. ECDC TECHNICAL REPORT) todennut, että huolta aiheuttavien virusmuunnosten leviämistä edelleen uusille maantieteellisille alueille voidaan jossakin määrin hidastaa ihmisten liikkumista rajoittamalla, millä tarkoitetaan ei-välttämättömän matkustamisen vähentämistä. Matkustamiseen liittyvät toimenpiteet, kuten karanteenit ja Covid-19-testaaminen voivat edelleen vähentää virusten maahantuloa ja leviämistä. Sellaisessa tilanteessa, jossa huolta aiheuttava virusmuunnos on levinnyt laajasti ihmisyhteisössä ja aiheuttanut jo runsaasti tartuntoja, on näiden matkustamiseen liittyvien toimenpiteiden teho rajoittunut. ECDC:n mukaan on tässä vaiheessa vielä epävarmaa, että voivatko rokotetut henkilöt levittää tartuntoja edelleen.

Valtioneuvoston päätöksellä (SM/2021/6) on tiukennettu aiempaan verrattuna 27.1.2021 alkaen maahantulon rajoituksia muista Schengen-alueeseen kuuluvista maista siten, että maahantulo työssäkäynnin perusteella on rajoitettu vain välttämättömään. Päätöksen taustamuistion (Ihanus A, SM, 22.1.2021) mukaan maahantuloedellytysten muutoksilla pyritään vähentämään rajan yli saapuvaa liikennettä ja sitä kautta aiempaa tehokkaammin ennalta ehkäisemään covid-19-tartuntojen ja erityisesti uusien virusmuunnosten leviämistä Suomeen. Muutoksilla pyritään muun ohella siihen, että terveystoimaisilla olisi mahdollisimman kattavat mahdollisuudet kohdistaa tarvittavia toimenpiteitä rajanylittäjiin. Samalla tavoitteeksi on asetettu kaikkien maahan saapuvien henkilöiden testaaminen Covid-19-tartunnan varalta.

Valtioneuvosto on päätöksillään 20.5.2021 (SM/2021/43 ja SM/2021/44) päättänyt jatkaa maahantulon rajoituksia 15.6.2021 saakka.

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos suosittelee ohjeessaan 23.3.2021, jolla on korvattu THL:n 4.2.2021 päivätty ohje, että kaikki riskimaista tulevat matkustajat ohjataan koronatestiin rajanylityspisteellä pois lukien ohjeessa luetellut poikkeukset.

Terveyden- ja hyvinvoinnin laitos on toimittanut aluehallintovirastolle asiantuntija-arvion, jonka mukaan THL katsoo, että aluehallintovirastojen on varmistettava testaus ja karanteenikäytäntöjen toteutuminen määräämällä tartuntatautilain 16 §:n mukaiset pakolliset terveystarkastukset niille matkustajille, jotka ovat 14 vuorokauden sisällä ennen maahantuloa oleskelleet maassa, jonka koronailmaantuvuus on suurempi kuin 25 / 100 000 henkilöä / 14 vrk (ns.riskimaa).

Sosiaali- ja terveysministeriö edellyttää kirjeessään (VN/9047/2021) 30.3.2021 kaikkia toimivaltaisia viranomaisia toimimaan tilanteen edellyttämällä tavalla ja käyttämään kaikkia tartuntatautilain mahdollistamia toimivaltuuksiaan epidemian leviämisen estämiseksi.

Sosiaali- ja terveysministeriö myös ohjaa samassa kirjeessä, että nykyisessä epidemiatilanteessa on välttämätöntä, että aluehallintovirastot tekevät Suomeen saapuvia matkustajia koskevat tartuntatautilain 16 §:n mukaiset päätökset THL:n suositukset huomioiden.

Sosiaali- ja terveysministeriön ohjekirjeessä (VN/12820/2021) todetaan 10.5.2021, että koronaviruksen herkemmin tarttuva brittivariantti (B.1.1.7) on levinnyt Suomessa laajalti ja variantti on leviämässä valtavirukseksi aiemmin kiertäneen viruskannan sijaan. Suomessa käytössä olevat rokotteet antavat hyvän suojan myös brittivariantin varalta. Ns. Etelä-Afrikan, Brasilian ja muiden mahdollisten virusvarianttien osalta rokotteiden suojateho saattaa olla heikompi. Tällä hetkellä ei ole viitteitä siitä, että muut virusvariantit kuin brittivariantti olisivat nykyisessä, rauhoittuvassa epidemiatilanteessa leviämässä lähitulevaisuudessa laajalti Suomessa. Kuitenkin uusien varianttien, kuten Intian variantin B.1.617, ilmaantumista ja luonnetta on seurattava huolellisesti ja reagoitava ajoissa mahdolliseen muutokseen. Edelleen todetaan, että tähän mennessä tehdyt toimenpiteet ovat tuottaneet tulosta ja vähentäneet tartuntoja. Jos ihmisten väliset kontaktit lisääntyvät merkittävästi ja tartunnat pääsevät leviämään väestössä, voi tilanne nopeastikin jälleen heiketä.

Aluehallintoviraston pyytämät lausunnot

Pohjois-Suomen aluehallintovirasto pyysi 19.3.2021 Oulun ja Kuusamon kaupunkeja sekä Kainuun ja Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiirejä antamaan lausunnot tartuntatautilain 16 § mukaisten pakollisten terveystarkastusten mahdollisesta tarpeesta ja välttämättömyydestä yleisvaarallisen tartuntataudin leviämisen ehkäisemiseksi.

Oulun kaupungin lausunnossa 25.3.2021 Oulun kaupunki pitää välttämättömänä Covid-19 tartuntataudin torjunnan yhtenä välineenä aluehallintoviraston määräämiä pakollisia terveystarkastuksia. Pakollisten terveystarkastusten tarve Oulussa liittyy keskeisesti Oulunsalon lentokentälle riskimaista (käytännössä kaikki maat tällä hetkellä) saapuvien matkustajien ohjaamiseen ja tarkastamiseen. Lausunnon mukaan muita rajanylityspaikkoja ei käytännössä kaupungin alueella ole. Nykyiset liikennemäärät Oulunsalon lentokentällä maahan saapuvien matkustajien suhteen ovat hyvin pienet. Ulkomailta saapuvia turistilentoja ei ole maaliskuun 2020 jälkeen kentälle saapunut. Yksittäisiä liikematkustajia saapuu muutamia kuukaudessa. Heidän kohdallaan on tähän asti riittänyt ohjaus oikeisiin toimenpiteisiin vapaaehtoisesti.

Kuusamon kaupungin vastauksen 20.3.2021 perusteella viikolla 10 Korttesalmen rajan ylitti yksi henkilöliikenteen auto ja 43 raskaan liikenteen ajoneuvoa, ja tämän myötä Suomeen saapui yhteensä 47 henkilöä. Maahansaapuneista suurin osa on siis työhönsä liittyvissä tehtävissä. Henkilöliikenteen osalta kaksoiskansalaisuus on tavallista tai löytyy muu maahan saapumiseen oikeuttava perusteltu syy. Edeltävänä viikkona Kuusamon terveyskeskukseen on ohjautunut vapaaehtoiseen testiin kaksi henkilöä, kuten myös sitä edeltävänä viikkona. Kuusamossa todetut positiiviset testitulokset eivät liity Korttesalmen rajan ylittäneisiin henkilöihin, eikä myöskään altistusketjuissa ole todettu yhteyksiä itärajan ylittäneisiin. Vastauksessa on katsottu, että vähäisen henkilöliikenteen ja kunnan alueen epidemiatilanteen muualta peräisin olevien tartuntojen perusteella pakollisen terveystarkastuksen massapäätöstä Korttesalmen rajanylityspaikalle ei tässä vaiheessa tarvittaisi, mutta tilannetta seuraten asiaan voitaisiin tarvittaessa nopeallakin aikavälillä puuttua valvovan viranomaisen toimesta. **Kainuun rajavartiostolta** saadun tiedon mukaan 1.-21.3. välisenä aikana Kuusamon rajanylityspaikalta on maahan saapunut yhteensä viisi (5) henkilöliikenteen rajanylittäjää.

Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymän (Kainuun sote) lausunnon 22.3.2021 ja saatujen lisätietojen perusteella Kainuun sote on järjestänyt Vartiuksen raja-asemalla tapahtuvan vapaaehtoisen COVID-19 testauksen 21.12.2020 lähtien. Testausmahdollisuus tarjotaan kaikille Suomeen tuleville. Ammattiliikenteen kanssa on erikseen sovittu menettelystä, jossa testiin suostunut toistuvasti rajan ylittävä henkilö saa testistä vapauttavan todistuksen seuraavaa päivää varten tullen testatuksi enintään joka toinen päivä. Aikavälillä 1.1.2021-23.3.2021 välillä on tehty

yhteensä 2404 testiä. Testiin on suostunut tilastojen perusteella 95,1 % maahantulijoista. Testinä käytetään antigeenipikatestiä. Positiivinen testituloksella maahan tulevalle varmennetaan PCR-pohjaisella testillä. Rajan ylittäville henkilöiltä ei ole todettu lainkaan positiivisia testituloksia maaliskuun 2021 aikana. Kainuun sote ei näe tarvetta pakollisille terveystarkastuksille Vartiuksen raja-asemalla.

Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin lausunnon 22.3.2021 mukaan viime viikkojen Kuusamossa todetut positiiviset testitulokset eivät liity Korttesalmen rajan ylittäneisiin henkilöihin, vaan Etelä-Suomesta tai muualta Suomesta tulleisiin matkailijoihin. Kuusamon osalta riski pahentuneeseen COVID-19-tilanteeseen liittyy siis Suomen sisäiseen matkailuun, ei Venäjältä tulevaan matkailuun. Kuusamon terveyskeskuksessa otetaan koronavirustestejä päivittäin ja tämän näytteenottokapasiteetin turvaaminen on PPSHP:n epidemiatilanteen kannalta keskeistä. Rajan ylittäneille tarjotaan mahdollisuus vapaaehtoiseen testiin Kuusamon terveyskeskuksessa, ja aika voidaan varata rajan ylityksen yhteydessä. Tieto testiin hakeutuvasta ilmoitetaan rajalta. Rajaa ylittäneiden henkilöliikenteen henkilöiden vähyyden vuoksi ei ole katsottu tarkoituksenmukaiseksi ohjata terveydenhuollon ammattilaista rajaylityspisteeseen. Korttesalmen raja-aseman henkilöliikenteen muodostamaa riskiä PPSHP:n epidemiatilanteeseen on arvioitu yhteistyössä Kuusamon kaupungin ja PPSHP:n tartuntatautiviranomaisten kanssa ja todettu, että vähäisen henkilöliikenteen vuoksi pakollisen terveystarkastuksen massapäätöstä Korttesalmen rajanylityspaikalle ei tässä vaiheessa tarvittaisi, mutta tilannetta seurataan tarkasti.

Rajavartiolaitoksen julkaiseman tiedon mukaan Suomeen saapuva liikenne on viikolla 12 ollut 88-97% vähäisempää vuoden 2019 viikkokeskiarvoon nähden. Lentoliikenteessä on kuitenkin havaittu 22% kasvu viikkoon 11 verrattuna. **Kainuun rajavartioston** mukaan sen valvomilla rajanylityspaikoilla rajaliikenne on viikon 12 aikana ollut selvästi normaalioloja vähäisempää; maahan saapui 497 matkustajaa, kun vastaavana aikana vuonna 2019 maahan saapui 4121 matkustajaa. Itäisen maarajan ylittävän liikenteen määrän kasvua pidetään kuitenkin mahdollisena.

Pohjois-Suomen aluehallintovirasto on vastaanottanut viikoittain tietoa alueellisten työryhmien kautta terveystarkastusten toteutumisesta vilkkaimmin liikennöidyllä Vartiuksen rajanylityspaikalla. Lisäksi aluehallintoviraston järjestämässä yhteispalaverissa 20.5.2021 on käsitelty pakollisten terveystarkastusten jatkamisen edellytyksiä ja toimintamahdollisuuksia. Saatujen tietojen mukaan rajanylitykseen liittyvät terveystarkastukset ovat onnistuneet ongelmitta.

Arviointi

Pohjois-Suomen aluehallintoviraston alueella käytössä olevilla tartuntatautilain 14 ja 15 §:ien mukaisilla vapaaehtoisuuteen perustuvilla terveystarkastuksilla on saatu aiemmin tavoitettua valtaosa maahantulijoista, mutta ei kaikkia. Lisäksi on huomioitava, että rajaliikenteen mahdollinen lisääntyminen lähitulevaisuudessa saattaa lisätä vapaaehtoisista terveystarkastuksista kieltäytyjien määrää.

Suomessa on todettu vain kaksi Brasilian virusmuunnoksesta (P.1) tartunnan saanutta henkilöä, ja myös Intian virusmuunnoksen määrä (B.1.617) on toistaiseksi rajallinen.

Uudet virusmuunnokset muodostavat merkittävän uuden epidemiauhan, jonka leviämistä Suomeen tulee tehokkaasti torjua. Myös vielä tunnistamattomien virusmuunnosten muodostuminen on mahdollista. Joidenkin virusmuunnosten osalta virusvarianttien osalta rokotteiden suojateho saattaa olla heikompi.

Aluehallintoviraston kokonaisarvion mukaan on välttämätöntä, että kaikki lentoliikenteen ja maarajan rajanylityspaikkojen kautta riskimaista Suomeen saapuvat henkilöt määrätään osallistumaan välittömästi maahantulon jälkeen Oulun kaupungin, Kuusamon kaupungin tai Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymän järjestämään terveystarkastukseen yleisvaarallinen tartuntatauti SARS-CoV-2:n ja sen herkästi leviävien muunnosten leviämisen ehkäisemiseksi. Tässä määräyksessä riskimaista saapuvilla henkilöillä tarkoitetaan niitä henkilöitä, jotka ovat 14 vuorokauden sisällä ennen maahantuloa oleskelleet maassa, jonka koronailmaantuvuus on suurempi kuin 25 / 100 000 henkilöä / 14 vrk. Määräys ei koske 2008 tai sen jälkeen syntyneitä lapsia eikä tavaraliikenteen kuljetus- ja logistiikkahenkilöstöä työtehtävissään. Maahantulopisteen viranomaiset voivat kuitenkin suositella myös kuljetus- ja logistiikkahenkilöstölle testauksia, mutta testauksiin osallistuminen on vapaaehtoista. Testaus on aina perusteltua, mikäli henkilöllä on koronavirukseen soveltuvia oireita tai hän itse epäilee tartuntaa. Kaikkien rajanylityspaikkojen kautta maahan saapuvien henkilöiden, joita tämä päätös ei koske, tulee kuitenkin tarvittaessa päästä covid-19-testiin.

Kunnat ja kuntayhtymät vastaavat terveysturvallisuustoimien koordinoinnista rajanylityspaikoilla. Matkustajien ohjauksessa ja opastamisessa ne voivat tehdä yhteistyötä muiden viranomaisten, lentokenttä- tai satamatoimijoiden tai liikenteenharjoittajien kanssa.

Matkustajia ohjeistetaan terveysturvallisista toimintatavoista rajanylityspaikoilla ja heille annetaan selkeät ohjeet, miten matkustajan polku rajanylityspaikalla etenee.

Määräys on voimassa 1.6.-30.6.2021. Aluehallintovirasto arvioi tämän määräyksen edellytyksiä uudelleen, mikäli epidemiologinen kokonaistilanne muuttuu.

Uusien koronavirusvarianttien väestölle aiheuttama tartunnanvaara on arvioitu erittäin merkittäväksi. Virkasuhteinen kunnan tai sairaanhoitopiirin kuntayhtymän tartuntataudeista vastaava lääkäri voi määrätä henkilön 14 vuorokauden mittaiseen karanteeniin, mikäli mahdollisen tartunnan leviämisen estämistä ei voida luotettavasti muuten varmistaa (tartuntatautilaki 1227/2016, 60 §). Esimerkiksi, mikäli henkilö kieltäytyy testaus- ja karanteenikäytännöistä voi karanteeniin määrääminen olla perusteltua. Karanteenimääräykset annetaan yksilöllisen arvion perusteella.

Jos terveystarkastukseen tartuntatautilain 16 §:n nojalla määrätty henkilö ei noudata hänelle asetettua velvoitetta, voi kunnan tai sairaanhoitopiirin tartuntataudeista vastaava lääkäri pyytää poliisin virka-apua tartuntatautilain 89 §:n nojalla. Rajavartiolaitos voi myös antaa virka-apua saman lainkohdan perusteella, ja käsitellä virka-aputehtävässä välttämättömiä terveystietoja.

Aluehallintovirasto toteaa, että mikäli henkilö kieltäytyy osallistumasta tässä päätöksessä määrättyyn pakolliseen terveystarkastukseen, rikoslain 44 luvun 2 §:n säännökset voivat tulla sovellettavaksi. Rikoslain 44 luvun 2 §:n mukaan se, joka tahallaan tai törkeästä huolimattomuudesta rikkoo tartuntatautilain 16 §:ssä tarkoitettua pakollista terveystarkastusta, on tuomittava, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, terveydensuojelurikkomuksesta sakkoon tai vankeuteen enintään kolmeksi kuukaudeksi.

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Perustuslaki (731/1999) 2 §, 7 § ja 22 §

Hallintolaki (434/2003) 6 §

Tartuntatautilaki (1227/2016) 1 §, 6 §, 8 §, 14 §, 15 ja 16 §

Valtioneuvoston asetus tartuntataudeista (146/2017) 1 § (säädosmuutos 69/2020) ja 5 §

Valtioneuvoston asetus rajanylityspaikoista sekä rajatarkastustehtävien jakamisesta niillä (901/2006) 5 § ja 6§

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen voi tartuntatautilain 90 §:n 1 momentin perusteella hakea muutosta valittamalla Pohjois-Suomen hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä.

TÄYTÄNTÖÖNPANO

Tämä päätös laitetaan mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta tartuntatautilain 91 §:n nojalla täytäntöön heti.

LISÄTIETOJA

Lisätietoja asiasta antaa tarvittaessa Pasi Eskola, (puh. 0295 017 573)

Johtaja

Maria Siurua

Aluehallintoylilääkäri

Pasi Eskola

Aluehallintovirasto käyttää sähköistä hyväksyntää, jonka merkinnät ovat asiakirjan lopussa.

JAKELU JA SUORITEMAKSU

Päätös yleistiedoksiantona

Tämän päätöksen tiedoksianto tapahtuu yleistiedoksiantona. Asiakirja pidetään kaikkien nähtävillä Pohjois-Suomen aluehallintovirastossa 26.6.2021 saakka. Päätöksen nähtäville asettamisesta ilmoitetaan yleisessä tietoverkossa aluehallintoviraston verkkosivulla www.avi.fi. Tämän päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä siitä, kun edellä mainittu ilmoitus on julkaistu aluehallintoviraston verkkosivulla.

Suoritemaksu

Maksuton

Jakelu

Oulun kaupungin kirjaamo
Kuusamon kaupungin kirjaamo
Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymän kirjaamo
Rajavartiolaitoksen esikunta

Tiedoksi

Sosiaali- ja terveysministeriö
Terveyden ja hyvinvoinnin laitos
Valtioneuvoston kanslian viestintäosasto
Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri
Kainuun sote; Olli-Pekka Koukkari, Maire Ahopelto
Kuusamon kaupunki; Marika Käkelä, Hanna Raittinen
Oulun kaupunki; Jorma Mäkitalo, Jarkko Huusko
Kainuun Rajavartiosto (Mikko Kauppila)
Länsi-Suomen merivartiosto (Janne Isometsä)
Oulun poliisilaitos
Valvira

Tämä asiakirja PSAVI/4812/2021 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument PSAVI/4812/2021 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Eskola Pasi 26.05.2021 12:43

Ratkaisija Siurua Maria 26.05.2021 12:44